

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

затверджую

Олег Скидан, член приймальної комісії

Олег СКИДАН

05 2023 р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури

для здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти

(доктор філософії)

з іноземної мови

Житомир – 2023

Програму підготували:

к. пед. н., доцент Кубрак С. В., к. філол. н., доцент Ковальова Т. П.

Затверджено на засіданні приймальної комісії

Протокол № 3 від 03.05.2023

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	5
2. Зміст вступного іспиту та критерії оцінювання	6
3. Тематика розмовних тем	7
4. Граматичний матеріал	8
5. Список рекомендованої літератури	12

ВСТУП

Володіння іноземними мовами, як засобом соціального спілкування є невід'ємною частиною суспільного розвитку нашого часу. Геополітичне положення та сучасний економічний стан України, сусідство з Європейським Союзом, а також процес інтеграції в Європу вимагають володіння іноземними мовами, як обов'язкового компонента вищої освіти.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» передбачено складання вступниками до аспірантури вступного іспиту з однієї з іноземних мов на вибір.

Іспит з англійської мови передбачає оцінювання лексичних, граматичних, стилістичних знань; рецептивних і репродуктивних навичок; мовних і мовленнєвих умінь – складових комунікативної компетентності з орієнтацією на рівень незалежного користувача (B2) відповідно до запропонованої Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти шестирівневої шкали. Вона передбачає наявність мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською, німецькою) в усній та письмовій формі і засвідчує здатність до самостійного вживання мови, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит з іноземної мови (англійської, німецької) для здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти має на меті визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови та подальше спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України у європейський та світовий освітній простір та потребу в підвищенні рівня знань здобувачами освіти іноземних мов і навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації.

Організація і проведення вступного іспиту до аспірантури Поліського національного університету з іноземної мови здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 році, Правил прийому до аспірантури (доктор філософії) Поліського національного університету, Положення «Про приймальну комісію Поліського національного університету», Положення про прийом на навчання до аспірантури Поліського національного університету на здобуття наукового ступеня доктора філософії, Положення про предметні комісії для проведення вступних випробувань до аспірантури Поліського національного університету, Положення про відділ аспірантури і докторантури Поліського національного університету.

Програма випробування з іноземної мови для вступу на третій (освітньонауковий) рівень вищої освіти (доктор філософії) складена для вступників всіх спеціальностей.

2. ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Завдання вступного іспиту спрямовані на перевірку 4 видів мовної компетенції: читання, аудіювання, письма, говоріння.

1. Прочитайте 2 тексти іноземною мовою загальнонаукового характеру (кожен текст обсягом до 1000 др. зн.) та виконайте запропоновані тестові завдання (вибрати правильну відповідь на питання до тексту, визначити чи відповідає речення змісту тексту чи ні).

2. Прослухайте аудіозапис бесіди іноземною мовою та виконайте запропоновані тестові завдання, обравши правильну відповідь із запропонованих.

3. Письмове повідомлення на одну із трьох запропонованих тем (діловий лист, есе, доповідь тощо) (150-200 слів).

4. Усне повідомлення на одну із розмовних тем. Співбесіда з питань загально-побутового та професійного спрямування.

Оцінювання знань вступників до аспірантури за результатами вступного іспиту з іноземної мови здійснюється членами комісії на основі отриманих відповідей. Оцінювання відбувається за п'ятибальною шкалою. Відповіді вступників оцінюються окремо за кожним питанням усіма членами комісії. Потім визначається середня оцінка за результатами усіх питань та виставлених оцінок усіма членами комісії.

При виникненні дискусій, спорів щодо оцінки вирішальне слово має голова екзаменаційної комісії.

3. ТЕМАТИКА РОЗМОВНИХ ТЕМ

Здобувачу пропонуються наступні теми для обговорення:

1. Моя освіта (університет, який я закінчив(ла)). Моя спеціальність.
2. Україна: географічне положення, політична система.
3. Сільське господарство України.
4. Економіка та промисловість України.
5. Великобританія (США, Німеччина): географічне положення, політична система.
6. Економіка та промисловість Великобританії (США, Німеччини).
7. Сільське господарство Великобританії (США, Німеччини).

Рекомендовані додаткові запитання

1. Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
2. Чим обумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
3. Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
4. Чи маєте Ви публікації у фахових виданнях? Назвіть їх.
5. Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
6. У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
7. Яка була тема Вашої магістерської роботи?
8. Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в університеті?
9. У якій державній установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?
10. Що входить до Ваших посадових обов'язків?

4. ГРАМАТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.

2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.

3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.

4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів.

5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.

6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.

7. Умовний спосіб.

8. Функції дієслів *to be, to have, to do, will, should, would*. Функції дієслів із закінченням *-ing, -ed*.

9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.

10. Артикль.

11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені займенники *some, any* і заперечний займенник *no*. Кількісні займенники *many, much, few*. Неозначено-особовий займенник *one*. Три функції *one*. Підсилювальні і зворотні займенники

12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.

13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.

14. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник).

15. Синтаксичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, “фальшиві друзі перекладача”, британський та

американський варіанти англійської мови, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичені, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги і т.п.).

17. Жанрові особливості перекладу.

18. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

НІМЕЦЬКА МОВА

1. Часові форми дієслова. Дієслова з віддільними та невіддільними префіксами. Дієслівне керування.
2. Пасив. Модальні дієслова з інфінітив пасив. Відмінювання іменників. Прийменники з давальним відмінком. Прийменники із знахідним відмінком.
3. Залежний інфінітив. Інфінітивні групи як члени речення. Множина іменників. Прийменники з давальним відмінком та знахідним відмінками.
4. Дієприкметник. Означення, виражене дієприкметником I і II. Дієприкметник I чи zu як означення.
5. Відокремлені дієприкметникові звороти. Прийменник з родовим відмінком. Результативний пасив.
6. Підрядні речення. Речення з підрядними означальними. Відмінювання відносних займенників.
7. Додаткові підрядні речення. Речення з підрядними причини. Введення логічних зв'язків.
8. Інфінітивні групи. Речення з підрядними мети і способу дії.
9. Речення з підрядними умовними.
10. Розділовий родовий відмінок.
11. Займенникові прислівники.
12. Звороти можливості та повинності. Конструкції *haben* + *zu* + інфінітив та *sein* + *zu* + інфінітив.
13. Парні сполучники.
14. Конструкція *sich lassen* + інфінітив. Сполучення знахідного відмінку з інфінітивом.
15. Вказівні займенники у функції заміни іменників.
16. Речення з підрядними часу та мети. Подвійні прийменники та прийменники з підсиленням.
17. Спосіб вираження відношення до висловлювання. Модальні дієслова, складні форми модальних дієслів.

18. Спосіб вираження зв'язку з попереднім та наступним висловлюванням. Кон'юнктив в самостійних реченнях.

19. Кон'юнктив в умовних реченнях. Допустимі речення. Модальні дієслова у значенні речення.

20. Лексичні, граматичні та синтаксичні особливості перекладу науково-технічної літератури.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Німецька мова

1. Frauke van der Werff, Heide Stiebeler. Fit fürs Goethe-Zertifikat B2. Hueber, 2019. 140 S.
2. Koithan U., Mayr-Sieber T., Schmitz H., Sonntag R., Lösche R.-P., Moritz U. Aspekte neu B2. Mittelstufe Deutsch. Arbeitsbuch. Ernst Klett Sprachen: Stuttgart, 2018. 183 S.
3. Koithan U., Mayr-Sieber T., Schmitz H., Sonntag R., Lösche R.-P., Moritz U. Aspekte neu B2. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch. Ernst Klett Sprachen: Stuttgart, 2018. 200 S.
4. Levin-Steinmann A. PONS Deutsch Prüfungstraining B2: Intensive Vorbereitung auf das Deutsch-Zertifikat B2. PONS GmbH, 2020. 216 S.
5. Maenner D. Prüfungstraining DaF B2: Goethe-Zertifikat B2 Neubearbeitung Cornelsen Verlag, 2018. – 160 S.
6. Grammatik aktiv – Deutsch als Fremdsprache – B2/C1: Verstehen, Üben, Sprechen Cornelsen Verlag, 2018.
7. Hohmann A. Deutsch intensiv. Schreiben B2: Das Training. Klett Sprachen, 2019. 96 S.
8. Hamann E., Magosch Ch. Mitreden. Hueber 2016. 136 S.
9. Matecki U. Dreimal Deutsch. Klett, 2009. 112 S.
10. Pilaski A., Behal-Thomsen H. Entdeckungsreise D-A-CH. Hueber 2013. 144 S.

Англійська мова

11. Brook-Hart G. Complete First. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2014.
12. Tamzen, Amer. Cambridge English for scientists. Cambridge University Press. 2011. 128 p.
13. English for Academics: A communication skills course for tutors, lectures, and PhD students. [Book I]. Cambridge University Press, 2014. 174 p.

14. Granger Colin. The Heinemann English Grammar by Dighty Beaumont. 2020. 352с.
15. Jon Marks. Check your English vocabulary for computing. – A & C Black Publishers Ltd., 2007. 80р.
16. Keith Boecher, P. Charles Brown Oxford English for Computing, Oxford University Press, 2004.
17. Маркелова С. П., Яхонтова. Т. В. Academic English: Англійська мова для студентів магістерських програм університетів. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. 220 с.
18. McCarthy, Michael. O'Dell, Felicity. Academic Vocabulary in Use. CUP, 2008. 176 p.
19. Michael A. Pyle, Mary E. Munor. Test of English as a Foreign Language. Preparation Guide, Cliff Notes, Inc., USA, 2002.
20. Микитенко Н. О. Козолуп М. С., Рожак Н. В. Основи англомовної академічної комунікації для студентів та аспірантів природничих спеціальностей : навч. посібник. 2-ге вид. випр. і допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
21. Maurice, Charles S. Managerial Economics / Maurice, Charles S., Thomas, Christofer R/. – [4-е вид.]. Boston: Irwin/McGraw-Hill, 2016. 821с. ISBN 0-256-117192-0.
22. McConnel, Campbell R Economics : [Principles, problems, and policies] / [10-th.ed]. – NY: McGraw Hill Book Co., 2016 -934 с. ISBN 0-07-044958-9.